

Joaquim Carbó: "M'he jubilat abans d'hora per poder escriure tot el dia"

Joaquim Carbó, un dels més prolífics i populars autors de contes per a nois i noies, amenaça amb incrementar el seu ritme de producció: s'acaba de jubilar de la feina als 56 anys. Des de fa unes setmanes, escriu tot el dia.

—Així que us heu jubilat abans d'hora. Quina sort!

—He obtingut un permís especial, previ a la jubilació, pels quaranta anys que treballava a l'empresa. Quaranta anys són quaranta anys i crec que m'ho mereixia. Ara, això de jubilar-me em perjudicà de cara a les meves admiradores, que em creien més jove.

—Però, i perdoneu el dubte, teniu admiradores?

—Tinc admiradores de tretze i catorze anys, i més petites, que han llegit algun llibre meu i m'escriuen cartes i em fan dibuixos. I després en tinc de vuitanta anys cap amunt, que deuen resar per la meua ànima.

—Si abans ja publicàveu molt, ara no vull ni imaginar-m'ho.

—Ara, que no els passi res, als meus lectors i lectores. Llàstima que amb això del descens de la natalitat, cada dia hi hagi menys nois i noies. Aquest any ja he publicat tres llibres, *L'anell dels nibelungs*, *Corre, Isabel, corre* i *El solar de les rates*. I ja n'hi ha tres més en preparació, amb galerades corregides: *La calaixera dels contes*, la novel·la *La casa sota el mar*, que ja havia aparegut primer en còmic, i una nova adaptació per al Fanal de Proa, *Moby Dick*.

—Només penseu en els nois i noies?

—No. Ara tinc dos llibres de narracions per a adults que els estic acabant d'arrodonir. Un s'ha de dir *Ofèlia i jo*, i seran els contes que vaig escriure per a l'*Ofèlia Dracs*, alguns dels quals no van arribar a publicar-se. L'altre llibre es dirà *Amb el cap sota l'ala* i tots els contes seran inèdits. El que dona nom al títol va obtenir el premi Ciutadà de Palma de narrativa curta l'any passat.

L'autor de *La casa sota la sorra*, un dels tres o quatre llibres més reeditats de la literatura catalana, ja era prou prolífic, però ara encara ho serà més. Ha aconseguit un permís especial de l'empresa on treballava per jubilar-se abans d'hora i ara podrà escriure matí i tarda, cosa que incrementarà notablement el seu ritme de publicació. Es diu Joaquim Carbó, va néixer a Caldes de Malavella, farà 57 anys el 24 d'agost vinent i viu a Barcelona.

Lluís Bonada

—Que s'ha desfet, finalment, el col·lectiu *Ofèlia Dracs*?

—No, no. Tenim dos projectes. El que passa és que un és sobre trens i ha anat a parar a una via morta. L'altra sembla que té més possibilitats. Consisteix a fer un dietari, ara que sembla de moda. El setembre hem de tornar a trobar-nos i aportar material per discutir. Continuem sent amics i sopant junts. Abans era més fàcil perquè no hi havia tanta feina. Ara la gent està més ocupada.

—Tot això són coses ja escrites. Què escriviu ara?

—Una novel·la per a adolescents, per a nois de 17 i 18 anys, cosa que no havia fet mai. Es dirà *El vol del colom* i me l'ha encarregat una editorial que prepara una nova col·lecció juvenil.

—Veig que de temes no us en falten...

—Tinc molts apunts i notes recollides al llarg dels anys. Quan se m'acut alguna cosa,

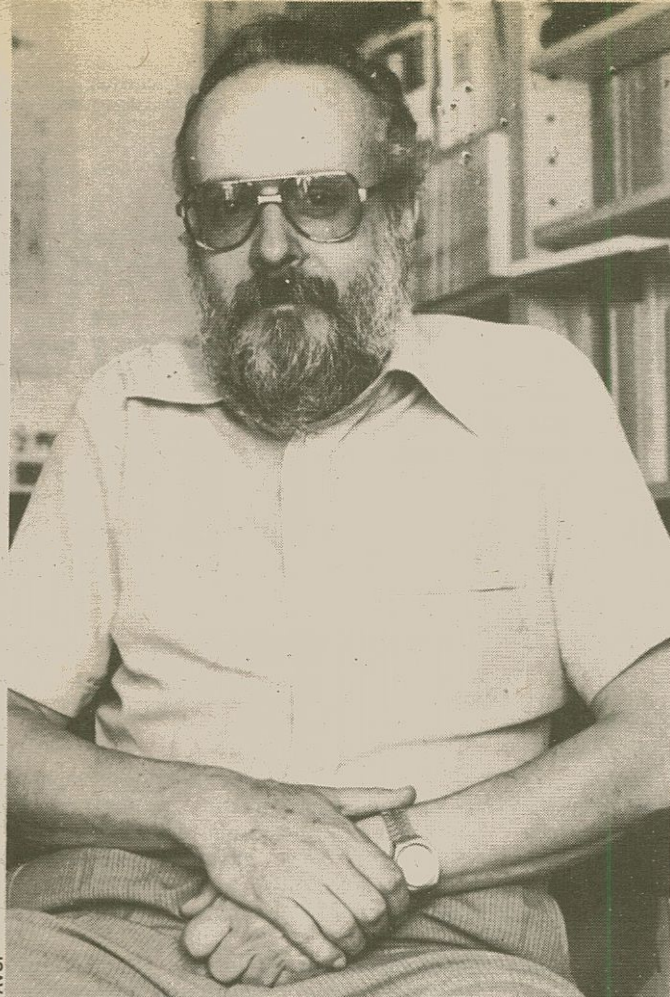
faig una nota i la guardo i ara en tinc sobres plens. O bé retallo una notícia del diari que m'inspira un conte. Només en un dels sobres tinc material per a quaranta o cinquanta contes. Potser moltes notes, quan les rellegeixi, ja no em diran res, ja no em motivaran. Però sí, n'hi ha un fotimer.

—La casa sota la sorra continua sent el vostre llibre més venut?

—Sí. Es va publicar l'any 1966 i cada any es ven. Ara és a l'edició número 38. Cada any se'n venen uns deu mil.

—Els vostres primers llibres eren per a adults. Què us va fer escriure per a noies i noies?

—El *Cavall Fort*. Els cinc primers contes de la revista són meus. Quan preparaven el *Cavall Fort*, Josep Temoleda ens va reunir a quatre escriptors al Centre Comarcal Lleidatà, Anton Sala Cornadó, Carles Macià, Estanislau Torres i jo. Tots havíem escrit, però no per a nois, i no sabíem com fer-ho. Jo vaig trobar un sistema. Vaig

Joaquim Carbó, un autor prolífic que encara ho serà més

La feina de visitar escoles

■ "Això de visitar escoles arriba a ser matador." Els mestres acostumen a convidar els escriptors, i de mestres n'hi ha molts. "El mes d'abril vaig anar a vint-i-una escoles i el de maig, gairebé. L'Institut Municipal d'Educació ens té contractats a vint-i-nou persones, entre escriptors, dibuixants i explicadors de contes, que durant tot el curs anem a tres escoles de Barcelona al mes. I a més d'aquestes, que són fixes, les peticions que ens vénen de tot Catalunya. Això està molt bé, però arriba un moment que se't menja el temps de mala manera. Caldria pensar en un substitutiu. La televisió, per exemple. Que dins d'un programa infantil es dediquin uns minuts a acostar la figura d'un escriptor als espectadors." Però malgrat les queixes de Carbó, el curs vinent, sant tornem-hi. El juny del 1985, Joaquim Carbó va participar en un curiós joc. Als jardins i al bosc de Torrebonica, al Vallès Occidental, uns quatre-cents nens i nenes van participar en una escenificació de *La casa sota la sorra*. Els nens van haver de buscar diverses pistes fins a fer la descoberta de l'escriptor. L'activitat va tenir el seu origen en un treball-seminari de literatura infantil organitzat per La Caixa a les escoles de l'Obra Social de la Caixa de Pensions. Durant el curs, els alumnes van treballar en aquest llibre i s'intercanviaren pistes i missatges misteriosos per mitjà de l'AVUI. Periòdicament, a la secció d'anuncis breus de l'AVUI, sota la contrasenya *Saas-al-Ali*, sortien pistes per trobar Joaquim Carbó. Finalment, l'escriptor fou alliberat del senyor Ti, que el tenia presoner per obligar-lo a canviar el final de la seva novel·la.

nera per desconnectar de la feina, dels números del matí. Diuen que els que estem una mica baixos de pressió, quan païm el dinar la sang no ens arriba tant al cap i ens cal fer una becaina. Quan havia de quedar-me a la feina havent dinat havia d'estirar-me a terra, sota la taula, durant deu minuts.

—Quan els vostres llibres es van començar a vendre com l'aigua, no va plantejar-vos de deixar la feina?

—Em fumen fora de casa, si ho plantejo. Això dels llibres és molt circumstancial. No saps perquè un llibre es deixa de vendre. O l'editorial deixa de pagar.

—Vàreu consultar els contes que escrivíeu amb el vostre fill, quan era petit?

—Ha passat molt del seu pare. Ha triat una carrera tècnica i això dels llibres no li fa peça. Va començar a llegir un llibre traduït per mi i el va deixar perquè va dir que, entre ratlles, hi veia el pare.

buscar notícies de diari i vaig novel·lar-les. Notícies curioses, com un gos que esperava que el seu amo, un contrabandista, sortís de la presó o un maquinista de tren que apaga un incendi a canvi de deixar-hi la pell. Fets diversos. Volíem defugir de *Les pàgines viscudes* de Folch i Torres.

—Veig que treballau per moltes editorials. No existeixen els contractes en exclusiva i els grans fitxatges, en l'opulent mercat de llibres infantils i juvenils?

—No. Ni talons ni grans anticips. A més, els anticips jo no els demano. Jo cobro quan liquiden. Tampoc no he tingut mai agent. Tenir agent seria com posar un filtre entre l'autor i l'editor i jo sóc molt amic dels editors, tot i que reconec la gran utilitat de l'agent.

—Quan treballàveu, a quina hora escrivíeu?

—Cada tarda. Havent dinat i després d'una migdiada curta. La migdiada és una condició imprescindible. Era la ma-

bústia

Els viatges de sant Pau

En la carta del 29-6-89 a aquesta mateixa bústia de l'AVUI, Josep M. Girabal tracta del possible viatge de sant Pau a Espanya, hi ho assegura en dades documentals, tot i que en aquells temps el terme *Espanya* no existia, en tot cas, hauria de ser Hispania (Ilati).

Si tal com diu aquesta documentació, Pau va arribar fins als límits d'Occident, aleshores hauríem de convenir que aquests límits havien de ser les costes de Portugal, l'Atlàntic, les illes Açores i les costes americanes.

A Pau, no el va fer apòstol Crist, se'n va fer ell mateix, això ho diuen les mateixes Escriitures, i no perquè hom gaudeixi de força documental vol dir posseir la veritat.

La comercialitat que augura al llibre del qual parla el senyor Girabal, no semblaria pas assegurada, ja que de llur tema la majoria del públic d'avui en passa olímpicament, per dissort nostra i de la mateixa història passada, present i futura. Pere Maià.

tribuna oberta

La disminució dels accidents de trànsit

Josep Lluís Pedragosa

El Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, que té ara mateix ja transferides moltes competències relacionades vivament amb la seguretat vial (transports, carreteres, sanitat, ensenyament, indústria per part del vehicle, etc), ha estat reflexionant durant els últims mesos sobre com donar resposta al problema, i ha pres una decisió molt important: definir obertament la seva voluntat de participar en la millora de la seguretat vial a Catalunya i iniciar totes les accions que estiguin al seu abast per disminuir les alarmants xifres d'accidents, ferits i morts a les carreteres i carrers de Catalunya. Aquest pronunciament, que no posa en dubte de cap manera tot allò que han fet i estan fent tots els òrgans implicats a afrontar el problema, té una importància cabdal perquè la cúpula de la institució clau de l'Administració catalana és la primera vegada que ho diu ofi-

cialment per la via de la norma, i, a més, ho fa tot creant un òrgan, la Gerència de la Seguretat Vial, adscrita al departament de Governació, a la qual encomana una atenció exclusiva a la disminució dels accidents de trànsit a les vies públiques de Catalunya.

La Gerència de la Seguretat Vial no té cap altre objectiu que disminuir accidents, ferits i morts de trànsit a Catalunya, i per aconseguir-ho posarà en marxa un conjunt d'activitats tendents a mobilitzar tota l'Administració pública i la societat civil de Catalunya, perquè d'una manera conjunta, coordinada, sincronitzada i compacta arribi a crear el clima necessari de prevenció com a suma de les voluntats individuals convençudes de la majoria de conductors i vianants que es mouen per carreteres i carrers de Catalunya. Es tracta de trobar fórmules adequades i oportunes de comunicació per fer de la se-

guretat vial un objectiu comú.

I això no és cap utopia, perquè és normal en el món occidental fer-ho així, atès que a la majoria dels països de l'àmbit de la CE, o més àmpliament, de l'OCDE o la CEMT, existeixen, amb patrons diversos, estructures dedicades a la lluita contra els accidents. Veritablement, a Catalunya li mancava un òrgan de la Generalitat amb àmbit català, i s'ha creat. I cal dir que no es pensa improvisar, perquè es treballa amb el reflex de països com Suïssa i Dinamarca, d'extensions i demografies similars a Catalunya, amb cantons o àmbits de característiques peculiarment diferents, com les comarques de Catalunya, on s'han establert mesures que han donat molts bons resultats encara no assolits a casa nostra.

És tècnicament factible aturar el problema i també disminuir-lo. Són conegudes les mesures correctores i caldrà aconseguir

que s'apliquin en un clima de diàleg i de col·laboració cordial entre administracions, institucions, mitjans de difusió i usuari. La Gerència de la Seguretat Vial obre la mà a tothom per iniciar una etapa de treball mancomunat, mitjançant l'oferta d'un pla català de seguretat vial coherent, coordinat i necessàriament integrat en el pla nacional marc que s'estableixi, aprovat anualment pel Consell Executiu de la Generalitat prèvia elaboració i consens en el si d'una comissió catalana de seguretat vial pluridisciplinària, ja creada també i oberta a tots els que directament o indirectament intervinguin en la solució del problema.

La Gerència de la Seguretat Vial, òrgan gestor, té un compromís i una responsabilitat davant de la societat catalana, que es reflectirà en l'establiment d'uns objectius i en el seguiment del seu compliment, tot i que comença amb un avantatge: que el poble català, amb seny i sentit de la convivència, és un col·lectiu molt propici per rebre els missatges de col·laboració i autocontrol que li aniran arribant.

Josep Lluís Pedragosa i Radués és gerent de Seguretat Vial